

Η τιμή των γυναικών (Εμμανουήλ Ροΐδης)

Προς αποφυγήν παρανοήσεων πρέπει προ παντός άλλου να ειδοποιήσωμεν τον αναγνώστην ότι, ομιλούντες περί της τιμής των γυναικών, δεν μεταχειριζόμεθα την λέξιν καθ' ήν έχει σημασίαν όταν λέγωμεν η τιμή των ζαχάρων, των σιτηρών ή και των ψήφων εν Ύδρα ή Ερμουπόλει.

Αληθές είναι ότι εις μεγαλουπόλεις τινάς της Ευρώπης και ιδίως εν Βιέννη και Παρισίοις η λέξις είναι εύχρηστος και εν τοιαύτη σημασία, προκειμένου περί της αγοραίας τιμής τάξεως τίνος γυναικών θεωρουμένων ως εμπορευμάτων.

Ενταύθα όμως δεν πρόκειται περί τούτου, αλλά μόνον περί της τιμής εκείνης, ην θεωρείται ότι έχασεν ανεπιστρεπτί πάσα κόρη ή δέσποινα, ήτις παρέχει εις άνδρα άνευ προηγουμένης στεφανηφορίας ή άλλον πλην του συστεφανωθέντος την ηδυτάτην των επί της γης απολαύσεων.

Προς απόδειξιν του ασυμβιβάστου της τοιαύτης παροχής προς την θρησκείαν, την ηθικήν και το συμφέρον τής κοινωνίας εγράφησαν παρά σοβαρών ανθρώπων πολλοί και ογκώδεις τόμοι, ουδέποτε όμως έλειψαν και άλλοι εξίσου σπουδαίοι, Πλάτωνες, Φουριέροι, Χρύσιπποι, Σαινσίμωνες και Λυκούργοι, κηρύττοντες πρόληψιν αναξίαν λογικών όντων την απονομήν τοσαύτης σημασίας εις πράγμα μη έχον καθ' εαυτό καμμίαν. Και περί μεν της σημασίας του πράγματος δύναται τις να έχη οιανδήποτε ορέγεται γνώμην, οι δε μόνοι έχοντες προφανώς άδικον είναι όσοι αποδίδουσιν εις τους άνδρας, ότι εκ ζηλοτυπίας και εγωισμού αφήρεσαν επί ποινή ατιμίας από της γυναικός το δικαίωμα της ελευθέρας διαθέσεως εαυτής. Αλλ' οι τοιαύτα ισχυριζόμενοι φαίνονται τελείως λησμονούντες, ότι του τοιούτου περιορισμού θερμαί υπέρμαχοι απανταχού και πάντοτε αυτά αι γυναίκες, διά τον απλούστατον λόγον ότι τους μεν άνδρας ζημιώνει καιρίως, ενώ μεγάλον και ψηλαφητόν είναι το εξ αυτού γυναικείον κέρδος .

Όπως πεισθή τις περί τούτου αρκεί να ενθυμηθή, ότι διά της υπεροχής των

βραχιόνων και του εγκεφάλου των κατέκτησαν εν ιδρώτι του προσώπου αυτών και κατέχουσιν οι άνδρες πάντα τα επί της γης αγαθά, αι δε γυναίκες μόνον παρ' αυτών δύνανται να λάβωσιν όσα αδυνατούσιν ως επί το πολύ διά της ίδιας εργασίας να πορισθώσι, τροφήν, στέγην, ένδυμα, υπεράσπισιν κατά πάσης προσβολής, πολυτελή κοσμήματα, κοινωνικήν θέσιν, προίκα και πάντα εν γένει τα αναγκαία ή απλώς αρεστά αυταίς. Αντί τούτων πάντων δεν έχουσι να προσφέρωσιν εις τον άνδρα ειμή εν μόνον πράγμα, στιγμάς τινάς ηδονής. Ουδέν άλλο πλην τούτου κατέχουσαι, έπρεπεν εξ άπαντος ν' άγωνισθώσιν όπως η αξία τού μοναδικού αυτών ανταλλάγματος εξισωθή προς το άθροισμα όλων ομού των ανδρικών.

Τοιαύτη όμως υπερτίμησις αδύνατον ήτο να κατορθωθή άλλως ή δι' άγραφου μεν, αλλ' απαράβατου μεταξύ γυναικών συμφωνίας, καθ' ην εις ουδεμίαν αυτών επιτρέπεται η παροχή ηδονής ούτε δωρεάν ούτε εις τιμήν κατωτέραν της ορισθείσης, της ισοβίου δηλαδή ενώπιον ιερέως και συμβολαιογράφου υποχρεώσεως του ανδρός να ικανοποιή πάσας τής γυναικός τας ανάγκας και τας ορέξεις. Επειδή δε δύσκολον θα ήτο να καταναγκασθώσιν οι άνδρες εις καταβολήν τοιούτου υπέρογκου τιμήματος, αν παρείχοντο αυτοίς ευκαιρία ευωνοτέρας απολαύσεως του ποθούμενου, το κοινόν συμφέρον επέβαλεν επιτακτικώς εις τον γυναικείον σύνδεσμον την αυστηράν επιτήρησιν τής διαγωγής εκάστου των μελών αυτού και την άμεσον προς παραδειγματισμόν καταδίκην εις ατιμίαν τής παραβάτιδος των συμφωνηθέντων.

Αυτή τω όντι ου μόνον εαυτήν ζημιώνει, αλλά και κοινόν κτήμα υποτιμά. Από του γυναικείου αυτομολεί εις το εχθρικόν στρατόπεδον ενθαρρύνουσα εις αντίστασιν τους άνδρας. Το έγκλημα αυτής είναι εξίσου βαρύ ως του προδότου, του προμηθεύοντα λάθρα τροφάς εις φρουράν, ήτις πρόκειται να εξαναγκασθή διά της πείνης εις συνθηκολογίαν. Διά την ένοχον τοιαύτης επιβουλής ούτε συγγνώμη δύναται να ύπαρξη ούτε καν επιτρέπεται οίκτος. Ταύτην δύνανται κατά το παράδειγμα του Ιησού να ελεήσωσι και να εξακολουθώσι συναναστρεφόμενοι οι άνδρες, καθήκον όμως πάσης γυναικός είναι ν' αποστρέφη καθ' οδόν το πρόσωπον όπως μη την χαιρετίση, να εξέρχεται της αιθούσης όπου βλέπει αυτήν εισερχομένην, να εγείρεται της τραπέζης όπου έτυχεν η αμαρτωλή να καθήση, να περισυλλέγη τας πτυχάς της έσθητός της όπως μη μολυνθη εκ της προσπαύσεως της λέπρας. Η θέσις της προδότιδος δεν είναι πλέον μεταξύ των τιμίων γυναικών, όσαι εύρον ή ζητούσι σύζυγον, άλλ' εν τη ατίμω αγέλη των εταιρών, ήτοι των φυσικών συμμάχων του ανδρός κατά του γυναικείου προς υπερτίμησιν της ηδονής

συνασπισμού.

Ο πάντα ταύτα ακριβώς εξετάζων άγεται να πιστεύση ότι το δόγμα της γυναικείας τιμής ενδέχεται μεν να είναι κοινωνικώς χρήσιμον, απόλυτον όμως αξίαν δεν έχει καθ' εαυτό καμμίαν, ουδ' άλλην τινά βάσιν παρά μόνον το γυναικείον συμφέρον. Αληθές είναι ότι το συμφέρον τούτο παρεπίσθησαν οι άνδρες να υπηρετώσιν επί ζημία του ιδίου και ν' αναλάβωσι μάλιστα καθήκοντα εκτελεστού των αποφάσεων του Γυναικείου Αρείου Πάγου, κόπτοντες την κόμην ή και την κεφαλήν της υπ' αυτού εις ατιμίαν καταδικασθείσης. Αλλ' ουδ' εκ των θυσιών τούτων δύναται τις άλλο ή λογικώς να συμπεράνη παρά μόνον, ότι επόμενον ήτο να ποτισθή δι' αίματος και το είδωλον της γυναικείας τιμής, όπως πάσα άλλη ανθρωπινή πρόληψις και πλάνη.